

LAUSUNTO KARAHKAN TUULIVOIMAPUISTON YLEISKAAVAN EHDOTUSVAIHEEN AINEISTOSTA

VALUPLTK § 44

Oulaisten kaupungin tekninen lautakunta on päättänyt 28.5.2020 § 56 asettaa Karahkan tuulivoimapuiston yleiskaavan ehdotusvaiheen aineiston nähtäville 15.6.2020 - 21.8.2020 väliseksi ajaksi.

Tekninen lautakunta antaa mahdollisuuden lausua asiakirjoista 21.8.2020 mennessä. Lausuntopyyntö on oheismateriaalina.

Aineisto on nähtävillä osoitteessa:

<https://www.oulainen.fi/vireilla-olevat-kaavoitushankkeet>

Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena ohjaamaan tuulivoimaloiden rakentamista. MRL 77 a § perusteella tavoitteena on käyttää osayleiskaavaa suoraan rakennuslupien myöntämisen perusteena. Tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon, että yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella, suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön ja tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää (MRL 77 b §).

Yleiskaavan laatijana toimii FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy.

Osayleiskaava-alue (noin 2300 ha) sijaitsee noin 5 km Oulaisten keskustasta pohjoiseen. Etäisyyttä Merijärven keskustaan on noin 14 kilometriä ja Vihannin keskustaan noin 16 kilometriä. Kaava-alueelle on suunniteltu rakennettavaksi 25 tuulivoimalaa.

Osayleiskaavan vaikutusalueen arvioinnissa on käytetty vaikutusalueeseen:

- Välitön vaikutusalue (etäisyys 0 - 200 metriä tuulivoimalasta)
- Lähialue (etäisyys 0 - 5 km tuulivoimalasta)
- Välialue (etäisyys noin 5 - 12 km tuulivoimalasta)
- Kaukoalue (etäisyys noin 12 - 25 km tuulivoimalasta)
- Teoreettinen maksiminäkyvyysalue (etäisyys noin 25 - 30 km tuulivoimalasta)

Välittömällä vaikutusalueella tulee suunnittelussa ottaa huomioon jään lentämisestä tulevat riskit, sekä varjostus, melu ja rakentamisen aikainen vaikutus.

Lähialueella tulee suunnittelussa ottaa huomioon melu- ja välke vaikutukset. Lisäksi tuulivoimalat hallitsevat maisemaa.

Välialueella voimalat näkyvät hyvin ympäristöönsä, mutta kokoa tai etäisyyttä saattaa olla vaikea hahmottaa. Lentoestevalot erottuvat pimeässä.

Kaukoalueella voimalat näkyvät edelleen, mutta rakenteet sulautuvat kaukomaisemaan. Lentoestevalot erottuvat pimeässä.

Teoreettisella maksiminäkyvyysalueella torni ja lentoestevalot saattavat näkyä hyvissä olosuhteissa.

Karahkan tuulivoimapuiston sisällä ei ole asutusta, mutta lähialueella (2-5 km) etäisyydellä on hajanaista asutusta, 1543 asukasta, 468 asuinrakennusta ja 48 vapaa-ajan asuntoa. Taajama-asutusta on Oulaisten keskustan pohjoisosassa ja Piippsjärven länsirannalla.

Melumallinnuksen mukaan kaava-alueen lähiympäristössä olevien vakituisten ja vapaa-ajan asuntojen kohdalla ei ylitetä valtioneuvoston asetuksen ohjearvoa 40 dB yhdenkään vaihtoehdon mallinnuksen osalta.

Vaihtoehtojen välillä on vain pienet erot. Mitä korkeampi voimalatorni, sitä pienempi on melun leviämisaika maantasossa samalla voimalatyypillä. Käytännössä matalimman ja korkeimman voimalatornin välinen ero melualueessa maastossa on vain muutama metri.

Välkemallinnuksessa, jossa puuston suojaava vaikutusta ei oteta huomioon, aiheutuu vähäisiä varjostusvaikutuksia 14 asuinrakennukselle ja kahdelle lomarakennukselle vaihtoehdoissa VE1 ja VE2. Vaihtoehdossa VE3 vähäisiä varjostuksia aiheutuu yhdelle lomarakennukselle. Varjostusvaikutukset jäävät kuitenkin asuinrakennuksilla alle 8 vuotuisen varjostustunnin. Kolmen metsästysmajan pihapiiriin kohdistuu yli 8 vuotuisen tunnin varjostus.

Kun nykyisen puuston suojaava vaikutus otetaan huomioon, aiheutuu vähäisiä varjostusvaikutuksia kahdelle asuinrakennukselle vaihtoehdoissa VE1 ja VE2. Vaihtoehdossa VE3 varjostusvaikutuksia ei asuin- tai lomarakennuksille aiheudu lainkaan. Varjostusvaikutukset ovat enintään 4 tuntia 44 minuuttia vuodessa vaihtoehdossa VE1. Myös metsästysmajojen pihapiirien vuotuiset varjostustunnit jäävät alle 8 tuntia vuodessa.

Tuulivoimapuiston sisäinen sähkönsiirto tuulivoimalaitoksilta omalle sähköasemalle toteutetaan maakaapelein. Tuulivoimalan sähköasemalta sähkönsiirtoreittivaihtoehtoja on kaksi ja ne sijoittuvat Oulaisten, Merijärven ja Pyhäjoen alueille. Kummankin vaihtoehtoisen reitin kokonaispituus on noin 13 km. Uusi rakennettava Valkeuksen sähköasema sijoittuu Pyhäjoen Keskikylään. Uutta johtoaluetta toteutuva reitti tarvitsee noin 61 ha.

Hankealueen maisema on melko suurelta osin peitteistä metsämaastoa. Hankealueella ja sen lähiympäristössä ei ole kovin paljoa maiseman kannalta huomion arvoisia avotiloja. Maisemavaikutukset jäävät välittömässä lähiympäristössä paikallisiksi ja vähäisiksi.

Maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita on alle 20 kilometrin etäisyydellä hankealueesta neljä, joista Piipsjärven kulttuurimaisema sijoittuu lähimmäksi hankealuetta, noin 2,9 kilometrin etäisyydelle hankealueen kaakkoispuolelle. Etäisyys lähimpiin voimaloihin on noin 3,2 kilometriä.

Tuulivoimaloiden käyttöaika on noin 25 v, perustusten 50 v ja maakaapeleiden 30 v. Käyttöään jälkeen tuulivoimala arvioidaan, että puretanko se, vai tehdäänkö samalle paikalle uusi voimala. Käytön jälkeen perustukset joko puretaan, tai maisemoidaan. Alueelle rakennetaan huoltoteitä, ja olemassa olevia metsäteitä levennetään tuulivoimaloiden käyttöön.

Voimaloiden rakentaminen voi vähentää jossakin määrin alueen virkistyskäytöllistä merkitystä ja sen koettua arvoa, kuitenkin suunnittelualueella voi jokamiehen oikeudella kulkea, sienestää ja marjastaa. Lisäksi siellä voi metsästä. Ainoastaan sähköaseman alue aidataan.

Hankkeeseen liittyen on tehty maastoinventointeja sisältänyt luontoselvitys, joka kattaa kasvillisuus- ja luontotyytit, linnuston sekä muun eläimistön ja EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajit. Selvityksessä edustavimmiksi tunnistetut luontokohteet on rajattu kaavaluonnoksessa rakentamistoimien ulkopuolelle. Alueelta ei ole tiedossa uhanalaisia, silmälläpidettävää tai alueellisesti uhanalaista kasvilajistoa. Pesimälinnuston osalta havaittiin 42 suojellisesti huomionarvoista lajia, ei kuitenkaan erityistä suojelua vaativiksi säädettyjä lajeja. Tuulivoimapuisto sijoittuu merkittävälle kurkien syysmuuttoreitille. Direktiivilajeista alueella on tehty havaintoja pohjanlepakosta lähialueelta viitasammakosta.

Suunniteltujen sähkönsiirtoreittien kasvillisuutta tai pesimälinnustoa ei ole selvitetty kattavasti maastaselvityksin. Pesimälinnuston maastaselvitykset tehdään myöhemmin, kun toteutettava sähkönsiirtoreitti on valittu.

Tuulivoimapuisto lisää työllisyyden ja yritystoiminnan kasvun kautta kunnan ja kunnallis- ja yhteisöverotuloja. Lisäksi tuulivoimalat tuovat kiinteistöverotuloa kunnalle, sillä mm. tuulivoimalatornit ovat kiinteistöverotuksen kohteena. Tuulivoimaloiden kiinteistövero tapahtuu kunnan yleisen kiinteistöveroprosentin mukaan.

Lausunto:

Valvonta- ja lupalautakunta on 5.12.2019 kokouksessaan antanut lausunnon Karahkan tuulivoimapuiston valmisteluvaiheen aineistosta sekä yhdistetystä kaava- ja YVA-selostuksesta.

Kaavoittajan 28.5.2020 antama vastine käydään tarkemmin läpi kokouksessa ja lisäksi vastine on oheismateriaalina.

Rakennustarkastaja: Valvonta- ja lupalautakunta merkitsee kaavoittajan vastineen tiedokseen ja toteaa ettei sillä ole muuta huomautettavaa.

Valvonta- ja lupalautakunta kävi keskustelun Karahkan tuulivoimapuiston valmisteluvaiheen aineistosta sekä yhdistetystä kaava- ja YVA-selostuksesta

Valvonta- ja lupalautakunta: Keskustelun myötä valvonta- ja lupalautakunta päätti yksimielisesti antaa seuraavan lausunnon:

Tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon, että yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella. Kaavaehdotuksessa ei ole huomioitu rakentamisen aiheuttamaa maanottoa. Mikäli kaava-alueelta halutaan ottaa rakentamisaineksia, tulee alueet esittää kaavassa.